

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de çocuk yoksulluğunun önüne geçilmesi ve alınacak önlemlerin tespiti ile; TÜİK tarafından tutulan başta “Çocuk İşgücü Araştırması” başta olmak üzere çocuk ve çocuk yoksulluğu konularında tutulan istatistiklerin bilimsel ve güvenilir bir düzeyde genişletilmesi; çocuk yoksulluğunun takibi amacıyla eğitim ve sağlık sistemlerinde uygulanacak yöntemler ile takip etme sisteminin geliştirilmesi; çocuk yoksulluğunun, çocukların haklarına olan etkisini en aza indirmek amacı ile tespit yöntemleri sonrası ilgili çocuğa ulaşma ve yoksulluğun etkilerini en aza indirecek uygulamaların geliştirilmesi; yoksul çocukların da ulaşabileceği başta eğitim ve sağlık konularında sosyal devlet ilkeleri gereği olarak gerekli gelişmelerin sağlanması, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimin maddiyata bağlı olmaması için uygulamaların yürürlüğe konulması ve bu konular doğrultusunda yapılacak mevzuat değişikliklerinin belirlenmesi ile ilgili kurum ve kuruluşlarının kapasitelerinin artırılması ve eylem planlarının belirlenmesi amacı ile Anayasa’nın 98. ve TBMM İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Et-2
Onursal Adigüzel
ist. Mu.

Gülzar BİÇER KARACA
Denizli Milletvekili

Serkan TOPAL
Hatay Milletvekili

Coşkun Tanhan
Kocaeli mu
Sanlı

İzmirli
Veli Asbaba
Malatya mu.

Hüseyin Yıldız
Aydın mu.

Özcan Purçay
İzmit Mu.

Gamze TAŞCIER
Ankara mu.

Gözde Akkurt İğderli
İstanbul mu.

Servet İNSAL
Ankara mu

Serap Tanhan
İst Mu.

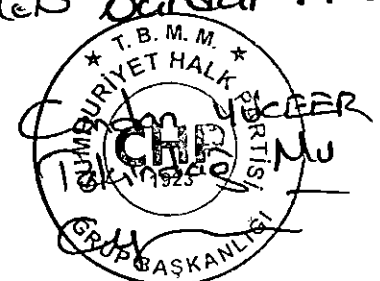
Günz

Burhan Bulut
Adana mu

Alper Akmen
Mersin mu.

Mahmet GÖKER
Burdur mu

Ökkeş Gökçe
Elazır mu

GEREKÇE

Yoksulluk mücadele tarihin her döneminde toplumların gündemindeki en büyük sorunlardan birisi olmuştur. Günümüzde de yoksulluk sadece az gelişmiş veya gelişmekte olan toplumların değil, gelişmiş/sanayi toplumların da sorunudur. Yetişkinlerin yoksulluğunun yanı sıra çocukların yoksulluğa maruz kalma riski her zaman daha yüksektir. Yoksulluk ile karşılaşan çocukların “barınma, beslenme, oyun hakkı vb.” gibi temel haklarından yoksun kalmalarına yol açtığı gibi; beslenme ve sağlık haklarına erişimin kısıtlı olması veya olması gerekenden az olduğu durumlarda çocuklarda ortaya çıkan ve gelecekteki hayatlarını etkileyen sağlık problemlerine yol açabilmektedir.

Türkiye’de yoksul hanede büyüyen neredeyse her 2 çocuktan 1’i yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altındadır. Toplam çocuk nüfusu içinde yoksulluk riski koşullarında yaşayan çocukların oranı ise %43,4’tür. Yoksulluk koşullarında yaşayan çocuklar; sağlık güvencesizliği, yetersiz beslenme ve öğün atlama, fiziksel ve zihinsel gelişim bozukluğu riski altındadır. Çocuklarda kronikleşebilen yetersiz beslenme durumu; anemi, bodurluk, obezite, öğrenme güçlüğü vd. birçok hastalığa yol açabilmektedir.

T.C. Sağlık Bakanlığı’nın yaptığı “Türkiye Beslenme ve Sağlık Araştırmasına göre, çocuklar arasında;

- Obezite oranı %8,3;
- Bodurluk oranı %4,6;
- Çok zayıf olanların oranı %15,6;
- Öğün atlamak zorunda kalanların sıklığı %13,1;
- Gerekenden daha az besin tüketenlerin sıklığı %16,5;
- Karnı aç olmasına rağmen yemek yiyemeyenlerin sıklığı %8,4’tür

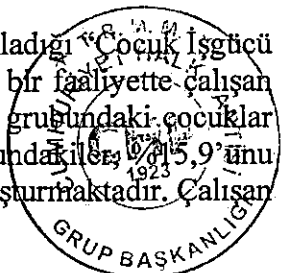
Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) verilerine göre Türkiye’de 5 yaşından küçük çocukların %9,5’inde bodurluk görülürken; en yoksul %20’lik kesimdeki çocuklarda bu oran %18,3’tür. Derin Yoksulluk Ağı tarafından yürütülen araştırmada görüşme gerçekleştirilen hanelerin %57,8’inde çocukların uzaktan eğitime devam edemediği görülmüştür. Okula devam edemeyen çocukların;

- %60’ı teknolojik cihaza erişimi olmadığını;
- %54’ü internete erişimi olmadığını;
- %45’i takip eden bir yetişkinin olmadığını;
- %39’u uzaktan eğitime erişim konusunda yeterli bilgiye sahip olmamasını;
- %7’si çalışmak zorunda olmasını;

Gerekçe göstermiştir.

Çocuk yoksulluğunun yol açtığı en kötü durumlardan birisi çocuk işçiliğidir. “Çocuk işçiliği” çoğu kez çocukları, çocukluklarını yaşamaktan alıkoyan, potansiyellerini ve saygınlıklarını eksilten, fiziksel ve zihinsel gelişimleri açısından zararlı işler olarak tanımlanmaktadır. Dünyada 63 milyonu kız, 97 milyonu erkek çocuğu olmak üzere 160 milyon çocuk, diğer bir deyişle ise 10 çocuktan biri çocuk işçi olarak çalışmaktadır. Bu çocukların 79 milyonu sağlıklarını ve gelişimlerini etkileyebilecek tehlikeli işlerde çalışmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından son olarak 2019 yılında açıkladığı “Çocuk İşgücü Araştırması” sonuçlarına göre; Türkiye’de 5-17 yaş arasında ekonomik bir faaliyette çalışan çocuk sayısı 720 bindir. 5-17 yaş grubunda çalışan çocukların aynı yaş grubundaki çocuklar içinde payı ise %4,4’tür. Çalışan çocukların %79,7’sini 15-17 yaş grubundakiler, %15,9’unu 12-14 yaş grubundakiler, %4,4’ünü ise 5-11 yaş grubundaki çocuklar oluşturmaktadır. Çalışan çocukların %70,6’sı erkek, %29,4’ü kız çocukları oluşturmaktadır.

3824.. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

[illegible]